

τὰς Κυριακὰς ἱερὰς πόλεις, κατασκευαζόμεναι, βάλαι τῆς Γραφῆς, γὰρ ἐπουράνιον καὶ ὀρθοδόξους κουατρίλιαν.

Ἰδοὺ δὲ πῶς διάγουσι τὴν Κυριακὴν οἱ ἐν τοῖς οἰκοτροφείοις. Μετὰ τὴν ἱερουργίαν καὶ τὴν διδασκαλίαν ἐν τῷ Κυριακῷ σχολείῳ (sunday school), ἄρχονται τὰ μετὰ μεσημβρίαν ἀναγνώσματα καὶ οἱ ψαλμοὶ διαρκεῖ δὲ τοῦτο ἕως ὥρας κατὰ συνέχειαν. Καὶ ἐὰν ἐν τῷ μεταξὺ ἔλθῃ τις ξένος, εἰσάγεται ἀπαράχως, λαμβάνει βιβλίον καὶ μετέχει τῆς ἀναγνώσεως καὶ τοῦ ἄσματος.

Μικρὸν κατὰ μικρὸν, ὁ ὕπνος κυριεύει τὰ παιδιά, τὰ βιβλία πίπτουσιν ἀπὸ τῶν χειρῶν, τὰ χασμήματα πολυπλασιάζονται καὶ οἱ ῥογχαρμοὶ καθίστανται γενικοί. Καί ποτε γράϊας τινὸς, πολλάκις χασμηθείσης, ἐξηρθρώθη ἡ σιαγὼν καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐδύνατο νὰ κλείσῃ τὸ στόμα κατετρόμαξαν πάντες· ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἐπεδόθησαν εἰς γέλωτα καὶ σαρκασμούς.

Ἐνεκα τῆς αὐστηρότητος ταύτης πολλοὶ ἐνηγκαλίσθησαν τὸν καθολικισμόν.

Ἀμερικανὸς τις εἶχε τὴν συνήθειαν νὰ καλῇ τὸ ἑσπέρας ἐκάστου Σαββάτου φίλους τινὰς εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ὅπως παίζωσι χαρτί· ἡ δὲ μήτηρ αὐτοῦ, ἀξιούσα αὐστηροτάτην τήρησιν τῆς Κυριακῆς, ἠγρύπνει πλησίον τοῦ δωματίου ὅπου ἔπαιζον, καὶ ἅμα σηκύνοντο μεσονυκτίου, προσερχομένη μετὰ σπουδῆς ἔλεγε·

— Κύριοι, ἐσήμανε μεσονύκτιον, καὶ, ὡς δὲν ἀγνοεῖτε, ἀρχίζει ἡ Κυριακὴ, τὴν ὁποίαν χρεωστούμεν ν' ἀφιερώνωμεν εἰς εὐσεβῆ ἔργα.

— Μάνα μου, ἀπεκρίνετο ὁ νέος, μετὰ δύο λεπτά τελειόνομεν.

— Ἀδύνατον! ἀνέκραζεν ἐκαίην.

Καὶ ὁ νέος ἀγανακτήσας διὰ τὴν τόσῃ αὐστηρότητι, ἀλλὰ καὶ μὴ θέλων νὰ δυσχερεστήσῃ τὴν μητέρα αὐτοῦ, ἐνηγκαλίσθη τὸν καθολικισμόν, ἐπιτρέποντα νὰ παίξῃ ὁ θέλων χαρτί· καὶ μετὰ τὸ μεσονύκτιον τοῦ Σαββάτου.

Ἐν Βοστόνῃ εἶδον τοὺς πόδας κυμβάλου ἐπιμελῶς περιτετυλιγμένους ἕως ἄνω ἑρωτήσας δὲ τὸν λόγον, ἔμαθον ὅτι γίνεται τοῦτο διότι θεωρεῖται ἄσμενος τῶν ποδῶν ἡ γυμνότης.

(Ἔπεται συνέχεια.)

Ο ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΒΙΟΣ ΕΝ ΑΓΓΛΙΑΙ.

Α'. — ΕΚΛΟΓΑΙ ΚΑΙ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ
ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (*).

Ὁ κρίνων ἐκ τῶν φαινομένων περὶ τῆς ἐκτάσεως τῶν προνομίων τοῦ στέμματος ἐν τῇ Μεγάλῃ Βρετανίᾳ ἐκτίθεται εἰς πολλὰς διαβουκολήσεις. Ἐὰν πιστεύσω τὴν ἐπίσημον γλῶσσαν, ἡ βασίλισσα εἶναι ὁ ἀρχηγὸς τοῦ κράτους, τῆς θρησκείας, τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ ναυτικοῦ. Ἀπαντες οἱ κλάδοι τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας φέρουσι τὸ ὄνομα καὶ σκεπάζονται ὑπὸ τὰ σήματα αὐτῆς. « Πηγὴ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῶν τιμῶν, » αὐτὴ ἐστὶν ἡ κρήνη ἐξ ἧς ὑποτίθεται ὅτι ἐκθρώσκουσιν οἱ τῆς εὐγενείας τίτλοι καὶ πᾶσαι αἱ τε στρατιωτικαὶ καὶ αἱ πολιτικαὶ διακρίσεις. Τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἱερὸν· κηρύττει εἰρήνην καὶ πόλεμον, δεξιούται πρέσβεις καὶ ὑπογράφει συνθήκας. Ἀλλ' ἐν μικρὸν τις ἀνασκάψῃ τὴν ἐπιφάνειαν καὶ εἰσδύσῃ εἰς τὸν βυθόν, εὐθέως βλέπει ἄφαντον ἔργῳ μέγα μέρος τῆς πεπλασμένης ταύτης ἀρχῆς. Ἐν Ἀγγλίᾳ τὸ πᾶν γίνεται ἐν ὀνόματι τῆς βασιλίσσης ἀλλὰ, συνελόντι εἰπεῖν, τὸ πᾶν γίνεται ὑπὸ τοῦ ἔθνους. Τὸ βασιλικὸν προνόμιον εἶναι πολλῷ μᾶλλον ἀξίωμα ἢ λειτουργία ἐν τῷ κράτει. Ἡ δύναμις τῆς μοναρχίας ἐγκείται κυρίως ἐν τῇ παρ' αὐτῆς ἐκπεμπομένη γοητείᾳ καὶ ἐν τῷ χαρακτῆρι τοῦ ἡγεμόνος. Ἡ βασίλισσα Βικτωρία ἀπολαύει σεβασμοῦ διὰ τὴν τάξιν ἣν ἐκ γενετῆς κατέχει, ἔτι δὲ, καὶ πολλῷ μᾶλλον, διὰ τὰς οἰκογενειακὰς ἀρετὰς καὶ τὰς δυστυχίας. Χήρας καὶ μητρὸς, μόνη ἡ ἐμφάνισις αὐτῆς ἀναζωπυροῖ τὰ ἱπποτικά αἰσθήματα τὰ βεθέως ἐντατυπωμένα ἐν ταῖς Ἀγγλικαῖς καρδίαις. Ἰππκοῦσιν αὐτῇ τοσοῦτω προθυμότερον καθ' ὅσον αὐτὴ μὲν οὐδὲν προστάσσει, οὐδεὶς δὲ φόβος ὑπάρχει ἀναμειγμένους εἰς τὰς τιμὰς τὰς ἀποδιδόμενας οὐχὶ εἰς τὰ πρόνομια ἀλλ' εἰς τὰς ἐπιθυμίας ἢ τὰς παρακελεύσεις αὐτῆς. Ἄν ποτ' ἐξέλθῃ τῆς μονώσεως καὶ τῆς σιωπῆς ὅπως ἀποδακρῶσιν δυστυχήματά τινα σιδηροδρομικά ἢ ἀποδοκιμάσῃ τέρψεις συνεπαγούσας κίνδυνον τῇ ἀνθρωπίνῃ ζωῇ, πολλάκις αἱ ἀνακοινώσεις αὐταί, εἰς ἀπλούστατον ὕψος γεγραμμέναι, ἀποκαλύπτουν τὴν γυναικεῖαν καρδίαν, ἐπιδρῶσι πολλῷ πλεον ἐπὶ τῶν ἡθῶν ἢ διατάγματα περιβεβλημένα τὴν σφραγίδα τοῦ κράτους. Ἄλλως τε τί δύναται ἔξω τοῦ νόμου καὶ τῆς θελήσεως τῶν ὑπηκόων; τὸ δικαίωμα τῆς χάριτος ἀσχεῖ ὑπὸ τὴν εὐθύνην τοῦ

(*) Ἀποσπᾶται ἐκ τῆς ἐν τῇ Ἐπεθεωρήσει τῶν δύο Κόσμων μακροτάτης πραγματείας τοῦ διασέμου Ἀλφόνσου Ἑσκούρου περὶ τῆς Ἀγγλίας καὶ τοῦ Ἀγγλικοῦ βίου. Σ. Μ.

ὕπουργου χαλινουμένου ὑπὸ τῶν ἀπαιτήσεων τῆς κοινῆς γνώμης. Τὸ σύνταγμα παρέχει αὐτῇ τὸ δικαίωμα τοῦ διαλύειν τὴν βουλὴν τῶν κοινοτήτων καὶ ἐν ἀνάγκῃ ἡ ἡγεμονικὴ ἀρχὴ μόνον μετὰ τριῶν ἐτῶν παρέλευσιν ὑποχρεοῦται νὰ καλέσῃ νέαν βουλὴν· ἀλλὰ τίς ψηφίζει τότε τὰς δαπάνας; Τῷ ὄντι οἱ ἐν Ἀγγλίᾳ θεσμοὶ ὁμοιάζουσι πρὸς κτίριον βάσιν μὲν ἔχον τὴν ἐλευθερίαν, τὴν δὲ βασιλεῖαν κορωνίδαν.

Ὅθεν, ὑπὸ λίαν περιορισμένην μοναρχίαν, ἐν αὐτῷ τῷ λαῷ ἀναζητητέαι καὶ μελετητέαι αἱ πηγαὶ τοῦ πολιτικοῦ βίου. Ἀσχολοῦμαι δὲ νῦν περὶ μόνας τὰς ἐκλογὰς καὶ τὴν βουλὴν τῶν κοινοτήτων, διότι ταῦτα κυρίως τὰ δύο στοιχεῖα τηροῦσιν ἀκμαῖον καὶ διαρκῆ τὸν μηχανισμόν τῶν ἀγγλικῶν θεσμῶν. Περὶ δὲ τοῦ τύπου τῆς παρ' αὐτοῖς κυβερνήσεως, ἂν καὶ οἱ γείτονες ἡμῶν περὶ πολλοῦ ποιοῦνται αὐτὸν, ἴσως αὐτοὶ δὲν εἶναι οἱ κρείττονες δικασταὶ τῶν ἐξ αὐτῆς ὠφελειῶν. Ἡ ἐλευθερία εἶναι ἀναγκαία εἰς τὴν ζωὴν τῶν λαῶν ὅσον ὁ ἀναπνεύμενος ἀὴρ εἰς τὴν τῶν ὀργανικῶν ὄντων, τὰ δὲ ἔθνη τότε μόνον κατανοοῦσι τὴν ἀξίαν αὐτῆς ὅταν ἀπολεσθῇ.

Α'.

Εἶδον δύο γενικὰς ἐκλογὰς ἐν Ἀγγλίᾳ, καὶ τὴν ἐσχάτην, τῷ 1865, μεταξὺ κειρῶν ὧν ἀρκεῖ μόνῃ ἡ ἀπλὴ ὑπόμνησις. Τὸ κοινοβούλιον οὗ τινος ὁ λόρδος Πάλμερστον ἐγένετο ἡ ψυχὴ, εἶχεν ἀποθάνει, κατὰ τὸ δὴ λεχθὲν, ἐκ φυσικοῦ θανάτου. Ἐξω μὲν ὁ πολιτικὸς ὀρίζων κεκαλυμμένος ὑπὸ νεφῶν. Ἡ Πρωσία, προαλειφομένη ἐν τῷ σκότει εἰς ἐπιχειρήσεις παρατολμοτέρας, κωφεύσασα εἰς τὰς ἀπειλὰς τοῦ λόρδου Ρώσελ, κατειργάζετο τὴν ταπεινώσιν καὶ τὸν διαμελισμὸν τῆς Δανιμαρκίας. Ἡ γιγάντιος πάλῃ μεταξὺ βορείων καὶ νοτείων ἐν Ἀμερικῇ ἐπερατοῦτο διὰ τῆς πτώσεως τῆς Ρισμόνδης, ἀνακυκλήσασα στίφη πλοῦν καὶ ἀποξηράνας ἐπὶ πολὺ ἐν αὐτῇ τῇ πηγῇ τὸν βιομηχανικὸν πλούτον τῆς Λαγκασχίρης. Μεταξὺ τῶν σεισμῶν τούτων τῶν δύο κόσμων ἡ Μεγάλη Βρετανία εἶχε τετηρημένην τελείαν οὐδετερότητα, δι' ἣν ἀπέναντι τῆς Γερμανίας τοῦλάχιστον, ἡγανάνκει καθ' ἑαυτὴν ἡ ἐθνικὴ αὐτῆς τιμὴ. Ἐσω δὲ ὁ τόπος ἐγαληνίει ἡ φιλελευθέρα μερὶς ἐκράτει ἀπὸ ἐξ ἡδὴ ἐτῶν τῆς ἐξουσίας, καὶ, χάρις τῇ δεξιότητι τοῦ πρωθυπουργοῦ, διαῖπεν αὐτὴν ἐλαφρόχειρ. Ὁ ἐπεικὴς χαρακτὴρ τοῦ λόρδου Πάλμερστον, ἡ προδεδηκυῖα αὐτοῦ ἡλικία, ἡ εὐρεῖα πείρα, ἐξυπηρετούμενη καὶ ὑπὸ θαυμασίας ἐτοιμότητος, συνεπήγαγον μεταξὺ οὐδῶν καὶ τόρεων ἀνακωχὴν ἐξ ἐκείνων, αἵτινες ἐν τῷ βίῳ ἐλευθέρου λαοῦ ἐπ' ἐλάχιστον διαρκοῦσιν. Ἐν Ἀγγλίᾳ δυνατὴ μὲν ἐνίοτε ἡ συμμαχία τῶν δοξασίων, ἡ ἀφρόπλις δὲ οὐδέποτε. Ἡ τέχνη μεθ' ἧς ὁ λόρδος Πάλμερ-

στον ἐτηρεῖτο ἀρχηγέτης τῆς κυβερνήσεως ἀνῆκεν ἄλλως τε μᾶλλον εἰς εὐλυγισίαν τινὰ χαρακτηριστικὴν καὶ ἐλαστικότητα ἀρχῶν περιτατυλιγμένας ὑπὸ ἡθος εὐθυμίας καὶ τόλμης ἢ εἰς ἣν εἶχε μεγάλην ἐξιν τοῦ μεταχειρίζεσθαι ἀνθρώπους τε καὶ πράγματα. Ὑπεξέφευγε τὰ ἐπικίνδυνα ζητήματα, καὶ ναύτης ἐπιδέξιως πολὺ πλέον ἐπεζήτην τὴν παράλλαξιν τοῦ τρικυμιώδους ἀκρωτηρίου ἢ τὴν εἰς αὐτὸ ἀπότομον προσέγγισιν. Ἀρκούντως συντηρητικὸς κατὰ τινὰς τόρεις, ἀρκούντως ἐλευθέριος κατὰ πολλοὺς τῶν οὐδῶν ἐκράτει ἀμφοτέρων τῶν στρατοπέδων διὰ τῆς ἰδίας φρονήσεως. Ὁ ἰδιάζων αὐτῷ τρόπος πρὸς ἀπέλασιν τοῦ κεραυνοῦ μακρὰν τῆς σημαίας τῆς ἰδίας διοικήσεως ἦν ἡ ἀπ' αὐτῆς ἐξάλειψις τῶν χρωμάτων. Ὅθεν πάντες προέβλεπον ὅτι, τῆς στάθμης ταύτης ἐκλιπούσης, ἡ πάλῃ ἠθέληεν ἀναγεννηθῇ μεταξὺ τῶν στοιχείων ἅτινα παρὼν κατεπράυνε διὰ βλέμματος ἢ λογοπικνίου. Αἱ ἐκλογαὶ λοιπὸν αἵτινες ἐπέκειντο μετὰ τὴν λύσιν τῆς βουλῆς (6 Ἰουλίου 1865) ἐνέβαλλον εἰς σπουδαιότητα μερίμνας τὴν Ἀγγλίαν. Ρίζοσπάσται, φιλελεύθεροι καὶ τόρεις ἔμελλον νὰ συναντηθῶν ἐπὶ πεδίου, ἐφ' οὗ περίεργον ἅμα καὶ διδακτικὸν ἦτο ν' ἀκολουθήσῃ τις καὶ παρατηρήσῃ αὐτούς.

Αἱ δὲ ἐκλογαὶ αὗται ἔμελλον νὰ γείνωσιν ὑπὸ τὸν νόμον τοῦ 1832. Πάντες τὴν σήμερον ἀπονέμουσι δικαιοσύνην εἰς τὸν πρῶτον τοῦτον *reform bill* ⁽¹⁾· καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ τότε καταπολεμήσαντες αὐτὸν ἀναγνωρίζουσι νῦν ὅτι τὸ μέγα τοῦτο ἔργον ἀνέψυξε τὰς πηγὰς τῆς κοινοβουλευτικῆς δυνάμεως. Ἡ Ἀγγλία παρ' αὐτοῦ ἔχει τὴν κυβερνήσιν τῆς τελευταίας τριακονταετίας τὴν εἰς τηλικούτον ὕψος ἐγείρασαν τὸν χαρακτῆρα καὶ τὴν εὐτυχίαν τοῦ ἔθνους· παρ' αὐτοῦ ἔχει τὴν βουλὴν τῶν κοινοτήτων τὴν καταλύσασαν τοὺς ἀδίκους περὶ δημητριακῶν καρπῶν καὶ περὶ ναυτιλίας νόμους, καταστήσασαν τὴν ἐλευθέραν ἀνταλλαγὴν, ἐρίσασαν ἰσοτίμως τὴν ταχυδρομικὴν δαπάνην πασῶν τῶν ἐπιστολῶν ἐν τῷ ἡνωμένῳ βασιλείῳ καὶ ἀπεκδυσαμένην τὴν τῆς μητροπόλεως ἐπὶ τῶν ἀποικίων ἐξουσίαν. Ἄν καὶ οἱ γεννήτορες τοῦ πρώτου τούτου *reform act* μεθ' ὑπερβαλλούσης δειλίας ἐπέψαυσαν τοῦ παλαιοῦ τῆς διαφθορᾶς συστήματος, μετ' ἐπιτυχίας τοῦλάχιστον διώρθωσαν πολλὰς καταχρήσεις. Κρινέτωσαν δ' οἱ ἀναγνώσται ἐξ ἐνὸς καὶ μόνου πράγματος. Ποῦ, ἐξω τῶν μυθιστορημάτων τοῦ παρελθόντος, ἀνευρίσκει τις τὰς σκηνὰς ὧν τὸ ἀληθὲς πάντες ἀνεγνώριζον πρὸ τριάκοντα ἐτῶν ἀναγινώσκοντες τὰ *Pickwick papers*; Τί ἐγένοντο τὰ στίφη ἐκεῖνα τῶν πρακτόρων, τῶν ἀγγελιαφόρων, τῶν σημασιφόρων, τῶν μουσικῶν καὶ τῶν πυγμάχων τὰ λαμβάνοντα με-

(1) Μεταρρυθμιστικὸν νόμον.

σθὼν ἀνάλογον ταῖς ὑπηρεσίαις αἱ παρῆχον; Τί ἀπομένει ἐκ τῶν ἀπαύστως κεκαλυμμένων τραπέζων ἐφ' ὧν ἐκάπνιζον ὅπτα κρέατα καὶ ἔρρεεν οἶνος, καὶ εἰς αἷς ἕκαστος ἐκλογαὺς παρεκάθητο δαπάνη τοῦ ὑποψηφίου; Τίς ἀκούει σήμερον περὶ ἀντιπάλων ἀπαγομένων βικίως, μεθυσκανομένων καὶ κατακλεισμένων μακρὰν τοῦ θεάτρου τῆς πόλεως καὶ τοῦ καταλόγου τῶν ψηφοφθῶν; Πάντα ταῦτα, χάριτι θεῆς, ἠφκνίσθησαν ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ νόμου εἰς ὃν ὁ λόρδος Ἰωάννης Ρώσελ καὶ ὁ λόρδος Γρέυ συνέδεσαν τὸ ἴδιον ὄνομα. Τὰ ὑφ' ἡμῶν περιγραφησόμενα ἀποτελοῦσιν μὲν ἥττον παράδοξον καὶ ἐπαγωγὸν περιγραφὴν ἡθῶν, τυγχάνουσιν ὁμῶς πολλῶ βεβαίως ἀξιώτερα μεγάλου καὶ ἐλευθέρου λαοῦ.

Κατὰ τὸ εἰωθὸς ἐντολὴ τῆς βασιλείσεως, *warrant*, ἐκέλευε τῷ 1865 τὸν λόρδον καγκελλάριον νὰ παρασκευάσῃ τὰ συγκλητικὰ γράμματα *writs*, καὶ πέμψῃ αὐτὰ ὅπου ἔδει. Ἐν ἑκάστη ἐκλογικῇ περιφερείᾳ ὑπάρχει δικαστής, γνωστὸς ὑπὸ τὸ ὄνομα *returning-officer*, παρηγγελμένος τὴν ἐπαγρύπνησιν ἐπὶ τὴν ἐνέργειαν τοῦ μεταξὺ τῶν πρώτων συνταγματικοῦ δικαιώματος. Καὶ ἐν μὲν ταῖς κομητεῖαις, ὁ δικαστὴς οὗτος εἶναι ὁ *sheriff*, ἐν δὲ ταῖς πόλεσι καὶ τοῖς *boroughs*, τὰ καθήκοντα ταῦτα ἐκτελοῦνται ὑπὸ τοῦ δημάρχου, τοῦ *bailli* ἢ παντὸς ἄλλου πολιτικοῦ λειτουργοῦ ἐπὶ τούτῳ διοριζομένου. Εἰς τοῦτον λοιπὸν τὸν *returning-officer* κατὰ φυσικὸν λόγον γράφει ὁ λόρδος καγκελλάριος τῆς Ἀγγλίας. Αἱ δὲ ἐκλογαὶ γίνονται ἐν μὲν τοῖς *boroughs* ἑξ ἡμέρας, ἐν δὲ ταῖς κομητεαῖς δώδεκα τὸ πολὺ μετὰ τὴν λήψιν τῶν γραμμάτων. Ἄλλως τε ἐν ταῖς πλείσταις πόλεσι καὶ ἐν πολλαῖς μάλιστα ἐξοχαῖς ἡ κίνησις προηγεῖται κατὰ πολλὰς ἐξοδομάδας, εἰ μὴ τινες μῆνας, τοῦ ἐπισήμου σημείου τῆς πάλης. Αἱ φατρίαι ἐξέλεξαν ἤδη ἑξ ἑκατέρων τῶν στρατοπέδων τὰ ὅπλα εἰσὶν ἔτοιμα καὶ οἱ πολεμισταὶ προσβλέπουσιν αὐτοῖς ἀσκαρδαμυκτί. Πῶς οἱ Ἄγγλοι νὰ μὴ ᾧσι πρὸ πολλοῦ παρεσκευασμένοι εἰς τὴν μεγάλην ταύτην πρᾶξιν τοῦ δημοσίου βίου; Αἱ κῶμαι, αἱ ἐνορίαι, τὰ *hundreds*, αἱ κομητεαὶ συνείθισαν νὰ κυβερνῶνται ἀφ' ἑαυτῶν. Καθ' ἕκαστον ἔτος ἄνευ μηδεμιᾶς τοῦ κράτους ἐπεμβάσεως ἐκλέγουσι τοὺς πολιτικούς αὐτῶν ἄρχοντας. Ἡ θέλησις τοῦ λαοῦ ἐνταῦθα εἶναι ἡ πηγὴ ἀπασῶν σχεδὸν τῶν διοικητικῶν ἐξουσιῶν διὸ καὶ ἡ συζήτηςις κατέχει σπουδαιότητα θέσιν ἐν ταῖς πρὸς ἀλλήλους σχέσεσι τῶν πολιτῶν. Δύσκαλον ἤθελεν εἶναι εἰς τὸν μὴ γινώσκοντα προηγουμένως τὸν τρόπον τῆς πολιτικῆς ἀνατροφῆς, ἣν διατίθεται κατ' ἴδιν ἀρέσκειαν πᾶς κάτοικος τῆς Μεγάλης Βρετανίας, νὰ κατανοήσῃ παρ' αὐτοῦ τὸν χαρακτήρα τῶν ἐκλογικῶν ἐργασιῶν.

Ἐν τῷ τόπῳ τοῦ *Mechanics' Institute*, οὐδὲν ἀθήναιον ἢ οὐδεμίαν ἄλλην φιλολογικὴν ἐταιρίαν ὑπάρχει ἄνευ ἰδίου *debating club*, καὶ οὐδεὶς τοιοῦτος σύλλογος (*club*) ἄνευ ἰδίων ρητόρων. Συζητοῦνται δ' ἐκεῖ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ζητήματα ἠθικῆς, πολιτικῆς οἰκονομίας καὶ ἱστορίας, ὡς ἐν αἰθούσῃ ὀπλασκίας πνευματικῆς, ἐνθα ἕκαστος ἐδραίουται ἐν τῷ ἰδίῳ τρόπῳ τοῦ κρίνειν δι' αὐτῶν τῶν ἀγώνων οὗς ὑφίσταται ὅπως μεταδῶ εἰς τοὺς ἄλλους τὰς ἰδίας πεποιθήσεις. Ἐπειδὴ δὲ οἱ πλείστοι τῶν ἀναμιγνυομένων εἰς τὰς συζητήσεις ταύτας εἰσὶ νέοι, ἀποκτῶσι προσέτι ἀσκοῦμενοι τὴν τέχνην τοῦ ἐκλέγειν ἐπιχειρήματα, τοῦ ἀκονᾶν, οὕτως εἰπεῖν, καὶ μεταχειρίζεσθαι αὐτὰ ἐπιδεξιῶς. Ἐτοιμοὶ πρὸς τὸ ἀπαντᾶν, τολμηροὶ κατὰ τὴν ἐροδὸν καὶ γεγυμνασμένοι εἰς σχήματά τινα τῆς ρητορικῆς μονομαχίας, διδάσκονται ἐνωρὶς τὸν τρόπον τοῦ ἀφελεῖσθαι ἐκ τῶν σφαλμάτων τοῦ ἐναντίου, μάλιστα ὅταν μετ' αὐτῶν συμβαῖν τὸ δικαίωμα καὶ ἡ δικαιοσύνη. Ἀξία θεᾶς μοὶ φαίνεται ἡ ζέσις τοῦ δαίμονος ἀρχαρίου μεθ' ἧς ὑπερασπίζει τὴν Μαρίαν Στουάρτην κατὰ τῆς Ἐλισάβετ ἢ τὸν Κρόμουελ κατὰ Καρόλου τοῦ πρώτου διότι ἀληθῶς μὲν τὰ πρόσωπα ταῦτα ἀνήκουσιν εἰς τὸ παρελθόν, ἀλλὰ ποσάκις οἱ τε ἄνθρωποι καὶ τὰ σύγχρονα πράγματα μεταφέρονται αἰφνης ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς ἀμφισβητήσεως! Τοιαῦται ἐταιρίαι εἰσὶ πολλάκις ἄγνωστοι ἔξω τοῦ τόπου ἐνθα ἀνθοῦσιν οὐχ ἥττον ὁμῶς ἐπιδρῶσι μεγάλως ἐπὶ τινων ἐκλεκτῶν νόων ἐν τινι δ' αὐτῶν, τῷ *Tarbolton club*, ἐμορφώθη ὁ Σκωτὸς Ροβέρτος Βούρνσιος.

Καὶ οἱ φοιτηταὶ δὲ τῶν Πανεπιστημίων ἀσκοῦνται τὸν αὐτὸν σχεδὸν τρόπον εἰς τὴν τέχνην τοῦ λέγειν ⁽¹⁾. Καὶ εὐκολος μὲν ἡ διαστροφή τοῦ εἰθίμου τούτου εἰς γελοῖον καὶ ἡ εὕρεσις δύο λεπτῶν ἐλαττωμάτων ἐν τῇ εὐγλωττίᾳ τῶν μόλις φρομένων Πίττ καὶ Φώξ, ὑπερβολῆς δηλονότι ρητορείας καὶ ἐλλείψεως ἱκανῶν αἰτιολογημάτων ἀλλὰ τίνα δικαίως ἢ ἐκ τῆς πάλης ταύτης καὶ τῶν ἀγώνων ἀρίστη παρασκευὴ εἰς τὸν δημόσιον βίον; Ὁ πολιτικὸς νοῦς παρὰ τοῖς Ἀγγλοῖς τυγχάνει δῶρον τῆς φύσεως, ἀναπτυσσόμενον ἐν τῇ νεολαίᾳ ὑπὸ τῶν οἰκογενειακῶν παραδόσεων, τῶν ἡθῶν τόπου ἐλευθέρου καὶ τῆς περὶ τὰς συζητήσεις ἔξεως. Οἱ γείτονες ἡμῶν πρεσβεύουσιν ὅτι ἔθνη μὴ ὁμιλοῦντα περὶ τῶν

(1) Ὑπάρχει, κυρίως ἐν Καταδριγίᾳ, ἀπὸ δέξινοντα ἐτῶν καὶ πλέον, ἡ περίφημος *Union debating Society*, ἥς ὁ Μακκώλαι, ὁ Βούλσερ, ὁ Θακκραι, ὁ Τέννισων καὶ τσαῦτοι ἄλλοι ὑπῆρξαν μέλη κατὰ τὴν μαθητικὴν αὐτῶν βίον. Ἡ ἐταιρία αὕτη πρὸ ἐνός ἢ δύο ἐτῶν ἐγκαθιδρύετο ἐν νέῳ κτιρίῳ καλῶς κεκοσμημένῳ, καλῶς εὐτραπισμένῳ καὶ κεκτημένῳ βιβλιοθήκῃ ἐκτετατιστάτομον. Ἡ ἔνθεσις χρησιμεύει ἐνταῦθα καὶ ὡς σύλλογος (*club*) διατηρούμενος διὰ τῶν συνδρομῶν τῶν φοιτητῶν, καὶ ὡς ἀγορὴ (*forum*) εἰς τὰς θέλοντας νὰ ἀσκηθῶσι περὶ τὸ λέγειν.

ιδίων πραγμάτων καὶ συμφερόντων ἀποβάλλουσι ταχέως τὴν ὁρεξίν νά φροντίζωσι περὶ αὐτῶν. Αὐτοὶ δὲ οὐδαμῶς ἐπιθυμοῦσι νά περιπέσωσιν εἰς τὸ ἀτύχημα τοῦτο· ὅθεν οὐ μόνον ἐν τοῖς *debating clubs* κυριεύει ἡ συζήτης, ἀλλὰ καὶ οὐδὲ κἂν ὑπάρχει καπηλεῖον ἄνευ ὁμίλου ῥητόρων μᾶλλον ἢ ἥττον ἀκουομένων. Ἐπειδὴ δὲ ἡ μὲν ἀστυνομία οὐδέποτε παρεμβαίνει εἰς τὰς συναθροίσεις ταύτας, ἡ δὲ κατοσκοπεῖα τυγχάνει ἄγνωστος ἐκεῖ, πᾶσαι αἱ γνῶμαι ἀποκαλύπτονται θαρρᾶλώς. Οἱ Ἀγγλοὶ ἔχουσι πρὸς τοῦτοις τὴν συνήθειαν τοῦ προφέρειν κατὰ τὸ τέλος ἐστιάσεων τινῶν *toasts* ⁽¹⁾ περιέχοντα σχεδὸν πάντοτε κρίσεις περὶ τῶν καθ' ἡμέραν πραγμάτων. Οὕτω δὲ ἡ πολιτικὴ ἐν Ἀγγλίᾳ ἀναμιγνύεται εἰς πᾶσαν συνέντευξιν καὶ πᾶσιν τράπεζαν. Ἄν δὲ προσθήσῃ τις εἰς τ' ἀνωτέρω τὴν ἄκρην ἐλευθερίαν τοῦ τύπου, θέλει συνομολογήσῃ ὅτι ἐν χώρᾳ ἐνθα πᾶς τις πάντα λέγει, γράφει καὶ δημοσιεύει ἡ περὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν ἀντιπροσώπων πλάνη εἶναι βεβαίως σφάλμα τῶν ἐκλογέων πολιτῶν.

Εὐθὺς ὡς ἀναγγελοῦσιν αἱ νέαι ἐκλογαί, συγκροτοῦνται πανταχοῦ ἐπιτροπαὶ πρὸς ἐξέλεγχον τῶν τίτλων τῶν ὑποψηφίων. Διάφοροι ἐπιβρόχι δυνάττον νά ἐπανεργήσωσιν ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν προσώπων, ἀλλ' ὑπάρχει καὶ μία ἥν οὐδαμοῦ ἀπαντᾷ τις, ἡ τῆς κυβερνήσεως. Ἡ περιουσία, ἡ γέννησις, ἡ ἱκανότης καταδεικνύουσιν ἐν γένει τὰ ὀνόματα, περὶ ἧς συνασπισθῆσονται αἱ δυνάμεις ἐκάστης φατρίας. Ἐκ τούτου ὁρμούντως τις κατανοεῖ ὅτι αἱ διάφοροι κλάσεις εἰσέρχονται εἰς τὴν πάλην ἀνίσους ἔχουσαι τὰς τῆς ἐπιτυχίας ἐλπίδας. Καὶ ὁμως παρατηρητέον ὅτι ὁ ὑποψήφιος ἐξαρτᾶται μὲν ἀπ' ἐκείνων, οἵτινες ἐκ τῆς κοινωνικῆς αὐτῶν θέσεως εἰσὶ καταλληλότεροι πρὸς τὸ ἐκλέγειν, ἐξαρτᾶται δὲ, εἰ καὶ μᾶλλον ἐμμέσως, ἀπ' ἐκείνων οἵτινες οὐδὲ κἂν ψήφου δικαίωμα ἔχουσιν. Ἡ ἐπερώτησις, αἱ πρὸς τὰς ἐφημερίδας ἐπιστολαί, αἱ ἐπὶ τῆς δημοσίας ὁδοῦ ἀγγελίαι, εἰσὶν ἐνταῦθα πάνδημα ὄπλα. Ἐν τοῖς *meetings*, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀληθῶν ἐκλογέων μειοψηφεῖ πολλάκις· καὶ ὁμως τίς τολμᾷ ν' ἀρνηθῇ τὴν ἐπιβρόχην τῶν τοιούτων συνελεύσεων ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν ὑποψηφίων καὶ ἐπὶ τῶν ὀριστικῶν ἀποτελεσμάτων τῆς πάλης, μάλιστα ἐν ταῖς μεγάλαις πόλεσιν; Οὐδεὶς ἐργάτης ἐξελέχθη μέχρι τοῦδε ὑπὸ τῶν *constituencies*, καὶ τοῦτο, κατὰ πολλοὺς Ἀγγλοὺς πεφωτισμένους, εἶναι λυπηρὰ ἑλλειψίς· κάλλιον παντὸς ἄλλου, κατὰ τὸν Κ. Στούαρτ Μιλ, ὁ ἐργάτης ἤθελε δυνηθῇ νά πραγματευθῇ ζητήματά τινα περὶ ἐργασίας. Οἱ *working men* οὐχ ἥττον ἔχουσιν ἐν τῇ βουλῇ τῶν Κοινοτήτων ἐνθέρμους ὑπερασπιστάς, ὧν τινες λογιζονται μεταξὺ τῶν ἐπισημοτάτων ῥητόρων, τῶν

μεγίστων φιλοσόφων τῆς Μεγάλης Βρεττανίας. Ἄν δὲ καὶ δὲν ἐδρεύουσιν ἄνθρωποι τῆς ἐργατικῆς τάξεως, αἱ ἰδέαι ὁμως αὐτῆς κατέχουσι θέσιν ἐν τῇ βουλῇ. Διὸ καὶ οὐδεὶς μεταξὺ τῶν χειρωνάκτων ὑπάρχει μὴ προτιμῶν κατὰ πολὺ καθολικῆς ψηφοφορίας ἄνευ ἐλευθερίας ἐκλογᾶς περιορισμένης καθ' ἣς τὸ πᾶν λέγεται ἐλευθέρως, καὶ τοὶ πάντες κρυγάζουσι κατὰ τοῦ νόμου τοῦ 1832 καὶ ἀπαιτοῦσι τὴν εὐρύνειν τῆς βάσεως τοῦ ἐκλογικοῦ συστήματος. Πόσοι μεταξὺ τῶν ἀποκλειομένων τῆς ψηφοφορίας ὑπὸ τοῦ νόμου τοῦ 1865 μετέσχον τοῦ νεωτερισμοῦ πολλῶν δραστηριώτερον καὶ αὐτῶν τῶν ἐκλογέων! Ἀναφέρω ἐν παραδείγματι τὴν ὑποψηφιότητα τοῦ Κ. Οὐγού, οὗ ἡ ἐπιτυχία ἡτταλίσθη κυρίως ὑπὸ τῶν ἐκουσίων καὶ ἀτρομήτων ἀγώνων τῶν ἐργατῶν τῆς Λαμβέθης.

Οὐδὲν ποθ' ὑπῆρξεν ἐν Γαλλίᾳ ἡ ἀλλαχοῦ πολιτικὸν σύστημα μὴ παρασχὼν τὴν ἐλευθερίαν εἰς τοὺς φίλους· ἀλλὰ τοῦτο διακρίνει τὴν ἀγγλικὴν κυβέρνησιν ὅτι οὐδόλως ἀρνεῖται αὐτὴν εἰς τοὺς ἐναντίους. Πολλάκις ἀνέγνωσα ὅτι ἐπατρέπετο εἰς τοὺς ἡμετέρους γείτονας τὸ χρῆσθαι τοῖς ἰδίους δικαιώμασι, διότι ἠγνόουν τὸ καταχρῆσθαι. Ἀλλὰ τὸ ἐναντίον ἀληθεύει μᾶλλον· οἱ κάτοικοι τῆς Μεγάλης Βρεττανίας οὐδέποτε καταχρῶνται τῇ ἀνεξαρτησίᾳ αὐτῶν, διότι ἡ κυβέρνησις ἀνυπούλως καὶ ἀπεριορίστως ἐπιτρέπει τὴν ἐπὶ τῶν ἰδίων πράξεων συζήτησιν, τὴν κατὰ τῶν εἰς αὐτὴν ἀνηκόντων ἀνδρῶν προσβολὴν καὶ τὴν ἀνίχνευσιν τῶν ἰδίων προθέσεων. Εἶναι ἄλλως τε ἀκριβὲς τὸ λεγόμενον ὅτι ἡ ἐλευθέρα ἐξέλεγχξις οὐδέποτε πρέπει νά ὑπερπηδᾷ τὰ νόμιμα ὅρια; Ἦκουσα ῥήτορας παραβάλλοντας τοὺς μοναρχικοὺς θεσμοὺς τῆς Ἀγγλίας πρὸς τὸ δημοκρατικὸν σύνταγμα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, καὶ εὐθαρσῶς ἀποφαινομένους ὑπὲρ ταύτης τῆς κυβερνητικῆς μορφῆς. Τίς ἐτόλμησε νά διακόψῃ αὐτούς; Καὶ οἱ μὴ συμμεριζόμενοι τὴν γνώμην αὐτῶν πρῶτοι ἤθελον ὑπερασπίσει αὐτοὺς κατὰ πάσης προσβολῆς ἢ καταδιώξεως τῆς ἐξουσίας. Οἱ φιλόσοφοι εἰς οὓς δὲν ἀρκεῖ ἡ συνταγματικὴ μοναρχία (καὶ ὑπάρχουσιν ἐν Ἀγγλίᾳ) μόνην τὴν θελήσιν τῶν συμπολιτῶν αὐτῶν δύνανται νά κατηγορήσωσι, διότι αἱ βάσεις τοῦ θεμελιώδους συμβολαίου καθ' ἐκάστην ὑποβάλλονται εἰς συζήτησιν. Βεβαιοῦσι τῷ ὄντι ὅτι διὰ τῆς συζητήσεως στερεοῦνται· διότι πᾶν τὸ ἐν νουκτὶ μὲν κατασκευαζόμενον, φοβούμενον δὲ τὸ φῶς οὐδέποτε διαρκεῖ. Ἐπειτα, ἂν σχεδὸν πάντες ἐπιθυμοῦσι τὴν ἐν ταῖς βρεττανικαῖς νήσις διατήρησιν τῆς βασιλικῆς προνομίας, τίς ἐπεθύμησε τὴν αὐξήσει αὐτῆς; Βεβαιοῦσι οὐχ οἱ Τόρεις, οἵτινες μᾶλλον ἴσως ἢ πολλοὶ φιλελεύθεροι δεικνύονται ζηλωταὶ περὶ τὴν ὑπεράσπισιν τῶν πανταχοῦ ἐνταῦθα ἀναφυομένων

(1) Περίσεις, ἐπικυλικεῖους λόγους. Σ. Μ.

ἐγγυήσεων κατὰ τῆς ἐπικρατήσεως τῆς κεντρικῆς κυβερνήσεως. Ἡ παρέμβασις πράκτορός τινος πρὸς ἐξάρτησιν τῆς ἐκλογῆς τῶν βουλευτῶν ἀπὸ τοῦ ὑπουργείου ἤθελε τύχει ἐξ ἴσου κακῆς ὑποδοχῆς πρὸς ἅπασι τῶν μερίδων. Καὶ ἀληθῶς μὲν τὰ πράγματα δὲν εἶχον οὕτως πάντοτε· διότι, ἂν καὶ ἀναγινώσκει τις ἐν τῷ *bill of rights* (1689) τὰς ὠραίας ταύτας λέξεις· « αἱ ἐκλογαὶ ἔστωσαν ἐλεύθεραι, » καὶ πολλῷ ὕστερον Γουλιέλμου τοῦ Γ' καὶ μέχρις αὐτῆς τῆς ἀρχῆς τοῦ 19^{ου} αἰῶνος ἠθάνετο τις τὴν ἐπίδρασιν τοῦ στέμματος ἐν τῷ ὀνόματι καὶ τῷ χαρακτῆρι τοῦ ὑποψηφίου· ἀλλὰ πρὸς τί ἡ ἐπικλησις εἰς ἀνάμνησιν καταστάσεως πραγμάτων ὑπὸ πασῶν νῦν τῶν ἐν Ἀγγλίᾳ γνωμῶν κατκρινόμενης; Ὅπως κοσμηθῇ τις ἰσως διὰ τῆς πλάνης μεγάλου λαοῦ καὶ ἐπάρη τὰ ἐκ τοῦ παρελθόντος αὐτοῦ λάφυρα; Ἀλλὰ ποῖον ἔθνος μικρόν τι ὑπερήφνον θέλει ποτὲ πεισθῇ ὅτι τὸ μηκέτι ἀρμόζον εἰς τοὺς Ἀγγλοὺς τῆς χθὲς εἶναι σήμερον ἀρκούντως καλὸν εἰς τοὺς γείτονας αὐτῶν;

Δυστυχῶς (διότι ἔχει καὶ τὸ σκοτεινὸν ἢ εἰκὼν) ἡ ὑποψηφιότης γενικῶς ἐν τῇ Μεγάλῃ Βρετανίᾳ τυγχάνει οὕσα πολυτέλεια εὐγενοῦς καὶ ἐκκτομμυριούχου· ἀλλὰ τίς πταίει; Οὐχὶ βεβαίως ὁ νόμος. Μέχρι τοῦ 1858, τὰ μέλη τῆς βουλῆς τῶν κοινοτήτων ὑπεχρεοῦντο, ὁμολογῶ, νὰ κατέχωσιν ἰδιοκτησίαν ἀξίας τινὸς ὀρισμένης· ἀλλ' ἐκτοτε ὁ ὅρος οὗτος κατηργήθη. Κατ' ἀρχὴν, πᾶς ἄνθρωπος ἄξιος τῆς ἐμπιστοσύνης τῶν ἰδίων συμπολιτῶν δύναται σήμερον νὰ ἐκτεθῇ εἰς τὰς βουλευτικὰς ἐκλογάς. Ποῖον λοιπὸν τὸ αἷτιον δι' ὃ ἡ καλὴ αὕτη θεωρία διχψεύδεται ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὑπὸ τῆς πράξεως; Ἐνοχοὶ τούτου εἰσὶν αἱ ἐξῆς τοῦ ἔθνους, ἡ δύναμις τῶν προλήψεων καὶ τινες ἀντιζηλῖαι περὶ τὸν πλοῦτον. Καθὼς πάντα τὰ ἔθνη τῆς Εὐρώπης νομίζουσιν ἐκυτὰ ὑπόχρεα νὰ ὀπλισθῶσιν ἅμα ὥς ἐν ἐξ αὐτῶν παρασκευασθῇ ὥς εἰς πόλεμον, οὕτω καὶ ὁ πλούσιος καὶ ἐλευθέριος ὑποψήφιος ἀνγκάζει τοὺς ἀντιπάλους ἱν' ἀκολουθήσωσι κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον εἰς τὸ παράδειγμα αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο δὲ ποσὰ μυθώδη σπαταλῶνται συνήθως ἐπὶ τῆς παλαίστρας. Ἡ ὑποψηφιότης ἐπιφέρει κατὰ μέσον ὅρον δαπάνην τρισχιλίων μέχρι τετρακισχιλίων λιρῶν στερλινῶν (ἀπὸ 75,000 μέχρι 100,000 φράγκων). Καὶ μέρος μὲν τῶν χρημάτων τούτων εἰσρέει εἰς σκοτεινὰς αὐλακὰς, ἐνθα δυσκολώτατον ν' ἀκολουθήσῃ τις αὐτῷ· τὸ δὲ λοιπὸν σκορπιίζεται εἰς δαπάνας ἀγγελιῶν, τοιχοκολλήσεων καὶ συναθροίσεων. Ἡ δημοσιότης περιβάλλεται πᾶσαν δυνατὴν μορφήν. Αἱ οἰκίαι, τὰ ἐργαστήρια, πρὸ πάντων δὲ τὰ *public-houses* καὶ τὰ καπηλεῖα καλύπτονται ὑπὸ τῶν ὑπηρετικῶν στολῶν καὶ τῶν οἰκιακῶν χρωμάτων τοῦ δεινός ἢ

δεινός ὑποψηφίου. Ἄνθρωποι ἀγγελιώδεις (1) οὕς κοινῶς ὀνομάζουσι *sandwiches* (2) τεταγμένοι κατὰ στίχους, δέκα ἢ δώδεκα τὸν ἀριθμὸν, περιέρονται τὰς ὁδοὺς καὶ τὰς πλατείας τοῦ Λονδίνου, φέροντες ἐπὶ τῇ στήθους καὶ τῆς βράχειος διπλὴν προγραφὴν τῶν ἐξῆς λέξεων· « Ψηφίσατε τὸν * * * ». Ἀλλ' ἔμως εἰς τοιαῦτα ἐξωτερικὰ σημεῖα μετρίαν μόνον σημασίαν ἀποδοτέον. Πόσω εὐκολώτερον γράφεται ὀνομά τι ἐπὶ τῶν τοίχων ἢ χαράσσεται ἐν τῇ θελήσει τῶν Ἀγγλῶν ἐκλογέων! Πολλοὶ ἀτοχεῖς ὑποψήφιοι ἀναγνωρίζουσι τὴν κατὰ τοῦτο πλάνην αὐτῶν τὴν ἡμέραν τῆς ψηφοφορίας, καὶ ἰσως μεταμελοῦνται ἐν τῷ βυθῷ τῆς καρδίας διὰ τὴν πομπὴν τὴν χρησιμεύσαν εἰς πόμπεισιν μόνον τῆς ἡττης αὐτῶν. Κατὰ τὰς ἐκλογὰς τοῦ 1865, ὁ Κ. Στούαρτ Μιλ, ἀποφασίσας ἔδωκε μέγα παράδειγμα εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ, ἀποπτύσας τὰς ἐκ τοῦ παρελθόντος παραδόσεις καὶ ἀρνηθεὶς ἐκ τῶν προτέρων νὰ δαπανήσῃ ὑπὲρ τῆς ἰδίας ὑποψηφιότητος. Ἀλλὰ δέ τινα φιλελεύθερα μέλη τῆς ἐνεστώσης βουλῆς ἐκτήσαντο τὴν ἐπιτυχίαν διὰ δαπάνης σχετικῶς ἀσημάντου· ἀλλ' ὅσα ἐλάσσων γίνεται δαπάνη χρηματικὴ, τόσω ἀναγκαιοτέρη καθίσταται ἡ ἀπεύθυνσις πρὸς τὰς ζώσας δυνάμεις τῆς κοινῆς γνώμης.

Σ.

("Επιτεταται συνέχεια.")

ΤΟ ΚΙΤΡΙΝΟΝ ΡΟΔΟΝ.

(Συνέχ. Ἰδε φυλλάδ. 425.)

ΘΞΘ

Ε' (').

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Τεσιᾶ ὁ Ἀνδρέας ἠσθάνθη εὐθυμίαν δι' ἣν κατὰ πρῶτον μὲν ἠπόρησεν, ἔπειτα δὲ ἐξήγησεν αὐτὴν ὡς ἀποτέλεσμα τῆς εὐχαριστήσεως τὴν ὁποίαν αἰσθανόμεθα ὁσάκις ἐκπληρώσωμεν καθήκον ἢ ἀπονείμωμεν ἀγαθὴν τινὰ ὑπηρεσίαν.

— Δὲν ἔχασα τὴν ἡμέραν μου, εἶπε καθ' ἑαυτόν· καὶ προσκαλῶ τοὺς ἐμπειροτέρους διπλωμάτας νὰ

(1) Ὁ συγγραφεὺς ὀνομάζει αὐτοὺς *hommes-affiches*, ἀνθρώπους δηλαδὴ ἐφ' ἑαυτῶν φοροῦντας τὰς ἀγγελίας· ἡμεῖς δ' ἀπεφύγαμεν τὴν ἄλλως μόνον κατάλληλον λέξιν ἀγγελιαφόροι, ἵνα μὴ προκύψῃ σύγχυσις διὰ τὴν συνήθη σημασίαν τῆς λέξεως. Εἰκόνας τοιούτων ἀνθρώπων εἶτι δὲ καὶ τὴν περιγραφὴν τῶν κατ' αὐτοὺς εὐρίσκει ὁ ἀναγνώστης ἐν Πανδώρας τόμῳ Β', σελ. 886. Σ. Μ.

(2) Πάντες γινώσκουσιν ὅτι *sandwiches* καλεῖται λεπτὸν τεμάχιον κρέατος μεταξὺ δύο πλακοειδῶν τμημάτων ἄρτου βουτύρου ἢ λειμμένων. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὁ μὲν ἄνθρωπος παρίστησι τὸ κρέας, αἱ δὲ δύο σανίδες αἱ περισφίγγουσιν αὐτὸν ἀντικαθιστᾶσι τὰ τμήματα.

(3) Κατὰ παραδρομὴν τὸ ἐν τῷ φυλλάδ. 425 κεφάλαιον ἐσημειώθη Γ' ἀγτί Δ'.